

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ ఏకపంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకపంచాశః సర్గః ॥

శతానందపృష్టేన విశ్వామిత్రేణ శ్రీరామకర్తృకస్యాహల్యోద్ధారస్య
వృత్తాంతనివేదనం శతానందేన చ శ్రీరామమభినంద్య తం ప్రతి
విశ్వామిత్రపూర్వచరిత్రస్య వర్ణనం

తస్య తద్ వచనం శ్రుత్వా విశ్వామిత్రస్య ధీమతః |
హృష్టరోమా మహాతేజాః శతానందో మహాతపాః || 1.51.1 ||

గౌతమస్య సుతో జ్యేష్ఠస్తపసా ద్యోతితప్రభః |
రామసందర్శనాదేవ పరం విస్మయమాగతః || 1.51.2 ||

ఏతా నిషణ్ణౌ సంప్రేక్ష్య శతానందో నృపాత్మజౌ |
సుఖాసీనౌ మునిశ్రేష్ఠం విశ్వామిత్రమథాబ్రవీత్ || 1.51.3 ||

అపి తే మునిశార్దూల మమ మాతా యశస్వినీ |
దర్శితా రాజపుత్రాయ తపోదీర్ఘముపాగతా || 1.51.4 ||

అపి రామే మహాతేజా మమ మాతా యశస్వినీ |
వన్యైరుపాహరత్ పూజాం పూజార్హే సర్వదేహినాం || 1.51.5 ||

అపి రామాయ కథితం యద్ వృత్తం తత్ పురాతనం |
మమ మాతుర్మహాతేజో దేవేన దురనుష్ఠితం || 1.51.6 ||

అపి కౌశిక భద్రం తే గురుణా మమ సంగతా |
మమ మాతా మునిశ్రేష్ఠ రామసందర్శనాదితః || 1.51.7 ||

అపి మే గురుణా రామః పూజితః కుశికాత్మజ |
ఇహోగతో మహాతేజాః పూజాం ప్రాప్య మహాత్మనః || 1.51.8 ||

అపి శాంతేన మనసా గురుర్మే కుశికాత్మజ |
ఇహోగతేన రామేణ పూజితేనాభివాదితః || 1.51.9 ||

తచ్చుత్వా వచనం తస్య విశ్వామిత్రో మహామునిః |
ప్రత్యువాచ శతానందం వాక్యజ్ఞో వాక్యకోవిదం || 1.51.10 ||

నాతిక్రాంతం మునిశ్రేష్ఠ యత్కర్తవ్యం కృతం మయా |
సంగతా మునినా పత్నీ భార్గవేణేవ రేణుకా || 1.51.11 ||

తచ్చుత్వా వచనం తస్య విశ్వామిత్రస్య ధీమతః |
శతానందో మహాతేజా రామం వచనమబ్రవీత్ || 1.51.12 ||

స్వాగతం తే నరశ్రేష్ఠ దిష్ట్యా ప్రాప్తోఽసి రాఘవ |
విశ్వామిత్రం పురస్కృత్య మహర్షిమపరాజితం || 1.51.13 ||

అచింత్యకర్మా తపసా బ్రహ్మర్షిరమితప్రభః |
విశ్వామిత్రో మహాతేజా వేద్వేద్యనం పరమాం గతిం || 1.51.14 ||

నాస్తి ధన్యతరో రామ త్వత్తోఽన్యో భువి కశ్చన |
గోష్ఠా కుశికపుత్రస్తే యేన తప్తం మహత్తపః || 1.51.15 ||

శ్రూయతాం చాభిధాన్యామి కౌశికస్య మహాత్మనః |
యథాబలం యథాతత్త్వం తన్నే నిగదతః శృణు || 1.51.16 ||

రాజాఽఽసీదేష ధర్మాత్మా దీర్ఘకాలమరిందమః |
ధర్మజ్ఞః కృతవిద్యశ్చ ప్రజానాం చ హితే రతః || 1.51.17 ||

ప్రజాపతిసుతస్త్యాసీత్ కుశో నామ మహీపతిః |
కుశస్య పుత్రో బలవాన్ కుశనాభః సుధార్మికః || 1.51.18 ||

కుశనాభసుతస్తాస్వినీద్ గాధిరిత్యేవ విశ్రుతః |
గాధేః పుత్రో మహాతేజా విశ్వామిత్రో మహామునిః || 1.51.19 ||

విశ్వామిత్రో మహాతేజాః పాలయామాస మేదినీం |
బహువర్షసహస్రాణి రాజా రాజ్యమకారయత్ || 1.51.20 ||

కదాచిత్ తు మహాతేజా యోజయిత్వా వరూధినీం |
అక్షౌహిణీపరివృతః పరిచక్రామ మేదినీం || 1.51.21 ||

నగరాణి చ రాష్ట్రాణి సరితశ్చ మహాగిరీన్ |
ఆశ్రమాన్ క్రమశో రాజా విచరన్నాజగామ హ || 1.51.22 ||

వసిష్ఠస్యాశ్రమపదం నానాపుష్పలతాద్రుమం |
నానామృగగణాకీర్ణం సిద్ధచారణసేవితం || 1.51.23 ||

దేవదానవగంధర్వైః కిన్నరైరుపశోభితం |
ప్రశాంతహరిణాకీర్ణం ద్విజసంఘనిషేవితం || 1.51.24 ||

బ్రహ్మర్షిగణసంకీర్ణం దేవర్షిగణసేవితం |
తపశ్చరణసంసిద్ధైరగ్నికల్పైర్మహాత్మభిః || 1.51.25 ||

సతతం సంకులం శ్రీమద్భ్రహ్మకల్పైర్మహాత్మభిః |
అబ్భక్షైర్వాయుభక్షైశ్చ శీర్ణపర్ణాశనైస్తథా || 1.51.26 ||

ఫలమూలాశనైర్దాంతైర్జితదోషైర్జితేంద్రియైః |
ఋషిభిర్వాసభిల్యైశ్చ జపహోమపరాయణైః || 1.51.27 ||

అన్యైర్వైఖానసైశ్చైవ సమంతాదుపశోభితం |
వసిష్ఠస్యాశ్రమపదం బ్రహ్మలోకమివాపరం |
దదర్శ జయతాం శ్రేష్ఠో విశ్వామిత్రో మహాబలః || 1.51.28 ||

|| ఇత్యాదీ శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే ఏకపంచాశః సర్గః ||